

شناسه	مقررات	تاریخ	۱۴۰۳/۰۸/۲۸
عنوان	ارائه پیش‌نویس آئین‌نامه اجرایی برنامه ملی صنعت طیور ایران به پیشنهاد بخش خصوصی		
مرجع طرح موضوع	فدراسیون طیور ایران		
شرح دستور	سند برنامه ملی ۵ ساله صنعت طیور از تولید تا عرضه (۱۴۰۴-۱۴۰۰)^۱ توسط فدراسیون صنعت طیور تدوین گردید و اجرای کامل و اثربخش آن مستلزم رعایت الزامات مربوطه و هماهنگی‌های سطح دولت و دستگاه‌های اجرایی بوده است. تجربه حاصل شده نشان از ضرورت سازماندهی و انسجام حداکثری بین ذینفعان این صنعت داشته که بر اساس آن پیشنهاد وضع "آئین‌نامه اجرایی برنامه ملی صنعت طیور ایران" از طرف فدراسیون صنعت طیور ایران در قالب پیش‌نویس، مطرح گردیده است. این پیش‌نویس طی نامه شماره ۴۰۲/۱۱۰/۱۷۴۳ مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۲۸ برای دبیرخانه شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی و طرح در کارگروه‌های تخصصی ارسال شد. در ادامه، دبیرخانه شورای گفت‌وگو طی نامه‌های شماره ۴۰۲/۱۱۰/۱۷۴۳ و ۴۰۲/۱۱۰/۱۷۴۴ مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۳ نظرات کارشناسی کمیسیون کشاورزی، کمیسیون صنایع غذایی و مرکز مطالعات کشاورزی و آب اتاق ایران را درخواست نموده و نظرات آنها در پیش‌نویس آئین‌نامه لحاظ گردید. جلسه اول کارگروه تخصصی مورخ ۱۴۰۳/۰۲/۱۹ با حضور نمایندگان از اتاق ایران، اتاق تعاون، اتاق اصناف، سازمان نظام مهندسی منابع طبیعی و کشاورزی، فدراسیون طیور، وزارت صمت، وزارت اقتصاد، وزارت جهاد کشاورزی، سازمان دامپزشکی کشور، مرکز پژوهش‌های توسعه و آینده‌نگری در محل اتاق ایران برگزار شد. در این نشست، مقرر شد که برای مؤثر واقع شدن آیین‌نامه، باید پشتوانه کارشناسی، آماری و روندشناسی داشته باشیم. همچنین در تدوین آیین‌نامه به اصل ضمانت اجرایی آن، پایش و ارزیابی در طول زمان توجه شود. بر اساس آنچه در این جلسه مطرح شد در حوزه صنعت طیور در ایران برنامه مدونی با مشارکت ذینفعان بخش خصوصی وجود ندارد؛ این وضعیت در همه زیرشاخه‌های این صنعت دیده می‌شود؛ از تولید تا توزیع، پیوستگی‌ای وجود ندارد. چندپارگی برنامه‌ها در حوزه صنعت طیور، این صنعت را با مشکلاتی مواجه کرده است. طی دهه‌های گذشته نیز معمولاً دولت هم در تدوین برنامه‌ها به نگاه و نظر بخش خصوصی توجه نداشته است.		

^۱ آیین رونمایی سند برنامه ملی ۵ ساله صنعت طیور ایران بنا بر دعوت از مقامات ذریبط دولتی و تشکل‌های عضو فدراسیون طیور ایران در تاریخ ۸ آبان ۱۴۰۱ در سالن اجتماعات اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران با حضور معاون برنامه ریزی و اقتصادی وزارت جهاد کشاورزی، مدیران کل از معاونت‌های امور تولیدات دامی و توسعه بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی، معاون و مدیر امور تشکل‌های سازمان تعاون روستایی، معاون و مدیران کل سازمان دامپزشکی کشور، معاون و مدیریت ذریبط در سازمان بازرسی کل کشور، معاون بازرسی اتاق اصناف ایران، رئیس اتاق بازرگانی تهران و نواب رئیس اتاق بازرگانی ایران و معاونین تشکل‌های اتاق‌های ایران و تهران، رئیس و مدیران مرکز مطالعات راهبردی آب و کشاورزی و جمع‌کثیری از اعضای هیئت مدیره تشکل‌های عضو فدراسیون طیور ایران برگزار گردید.

در پایان با توجه به موافقت اعضای کارگروه، تأکید شد که طی بازه زمانی دوماهه، فدراسیون طیور با اتاق تعاون، اتاق اصناف، اتاق اصناف کشاورزی و سازمان تعاون روستایی و معاونت امور دام و همچنین سایر ذی‌نفعان خصوصی و دولتی، نشست‌هایی برای هماهنگی، کسب نظرات و بررسی بیشتر این پیش‌نویس آیین‌نامه برگزار کنند.

در نهایت در تاریخ ۱۴۰۳/۰۴/۱۲ **با گذشت دو ماه از جلسه کارگروه اول**، فدراسیون طیور ایران طی مکاتبه شماره ۴۰۳/۱۱۰/۱۷۸ با وزارتخانه‌های جهاد کشاورزی، صمت، اقتصاد و دارایی، سازمان نظام مهندسی کشاورزی، اتاق تعاون ایران، اتاق اصناف ایران، اتحادیه مرکزی مرغداران میهن و انجمن تولیدکنندگان جوجه یک روزه ایران، آخرین نسخه اصلاحی پیش‌نویس آیین‌نامه (براساس نظرات حاضرین در جلسه کارگروه اول) را ارسال و از ایشان درخواست نمود تا نقطه نظرات خود را جهت ارائه در جلسه بعدی کارگروه تخصصی شورای گفت‌وگو ارسال نمایند، اما هیچ‌یک از سازمان‌ها و تشکلهای ذکر شده پاسخی ارائه ننموده است، لذا با توجه به اهمیت موضوع و گذشت تقریباً ۳ ماه از جلسه کارگروه تخصصی اول، جلسه کارگروه تخصصی دوم مورخ ۱۴۰۳/۰۶/۲۱ با حضور نمایندگانی از اتاق ایران، اتاق تعاون، اتاق اصناف، فدراسیون طیور ایران و وزارتخانه‌های جهاد کشاورزی، اقتصاد، صنعت، معدن و تجارت، همچنین سازمان‌های غذا و دارو، دامپزشکی و نظام مهندسی کشاورزی برگزار شد و در نهایت مقرر گردید:

۱. به پیشنهاد نمایندگان وزارت جهاد کشاورزی، جلسه‌ای با حضور تشکلهای مرتبط، نماینده معاونت تشکلهای اتاق ایران، شورای گفت‌وگوی ملی، اتاق اصناف و اتاق تعاون در محل وزارت جهاد کشاورزی به منظور ایجاد وفاق بین تشکلهای مرتبط برگزار گردد. ملاحظه: علیرغم پیگیری‌های متعدد دبیرخانه شورای گفت‌وگو و فدراسیون طیور ایران و قول مساعد نمایندگان وزارت جهاد کشاورزی جهت همکاری، تاکنون این جلسه برگزار نشده است.

۲. لیست تشکلهای ذینفع صنعت طیور^۲ به خصوص تشکلهای مخالف با فدراسیون صنعت طیور از طریق وزارت جهاد کشاورزی در اختیار شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی قرار گیرد.

ملاحظه: علیرغم پیگیری‌ها و مکاتبه دبیرخانه شورای گفت‌وگو با وزارت جهاد کشاورزی، تاکنون این لیست برای دبیرخانه ارسال نشده است.

۳. سند ملی تحول و خودکفایی صنعت طیور که به گفته نمایندگان وزارت جهاد کشاورزی حاضر در جلسه کارگروه دوم، در سال ۱۴۰۲ به شورای عالی امنیت ملی ارسال و در آن جا تصویب شده است، توسط وزارت جهاد کشاورزی جهت بهره‌برداری در اختیار شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی و فدراسیون ملی صنعت طیور قرار گیرد.

ملاحظه: این سند به‌طور غیررسمی و پس از پیگیری‌های متعدد کارشناس دبیرخانه، توسط نماینده وزارت جهاد کشاورزی برای کارشناس مربوطه ارسال گردید و لازم به ذکر است هیچ کدام از نمایندگان بخش خصوصی حاضر در جلسه از این سند اطلاعی نداشتند.

^۲ ماده ۵ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار - اتاقها مکلفند فهرست ملی تشکلهای اقتصادی را تهیه و تغییرات آن را اعلام نمایند. در آن دسته از فعالیتهای اقتصادی که فاقد تشکل فعال می باشند، اتاقها موظفند برای ساماندهی، ایجاد وثبت تشکلهای اقتصادی فعال زمینه‌های لازم را ایجاد کنند و در فعالیتهایی که تشکلهای موازی وجود دارد، زمینه ادغام، شبکه سازی، یکپارچه سازی و انسجام تشکلهای موازی را فراهم نمایند.

۴. وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی لیست تشکلهای مرتبط با صنعت طیور زیر مجموعه آن وزارتخانه را برای دبیرخانه شورای گفت‌وگو ارسال نماید. ملاحظه: علیرغم مکاتبه و تماس تلفنی با وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی این لیست برای دبیرخانه ارسال نشد.	
۱. عدم مشارکت بین ذینفعان و ساماندهی صنعت طیور. ۲. حداقل ۶۹ سال از عمر مرغداری صنعتی در ایران (سال ۱۳۳۴) می‌گذرد ولی علیرغم رشد در سطح مرغداری، در سایر بخش‌های زنجیره ارزش و تأمین این صنعت ضعف و ناترازی‌های جدی مشهود است. ۳. گرچه رشدهای فیزیکی (از نظر تعداد بنگاه و حجم تولید) قابل توجهی طی این سال‌ها رخ داده ولی به دلیل ضعف برنامه‌ریزی چه در بخش صنفی و چه دولتی همواره بی برنامه‌گی و روزمرگی به شکل بسیار آسیب‌رسان و بعضاً ناامید کننده در جریان است. ۴. علیرغم اینکه نزدیک به ۹۸ درصد سرمایه‌گذاری این بخش مربوط به بخش خصوصی است ولی نه تنها تاکنون برنامه معین و رویکرد آینده‌نگری برای آن ترسیم نشده بلکه برای سرمایه‌گذاران جدید نیز دورنما و تابلوی مشخصی که با آگاهی درست در زنجیره ارزش این صنعت وارد شوند، وجود ندارد. ۵. اهمیت سلامت جامعه و امنیت غذایی با تکیه بر تأمین پروتئین مورد نیاز بخصوص از محل گوشت مرغ و تخم مرغ است، لذا ایجاب می‌نماید بخش خصوصی در تمام حلقه‌ها و سطوح سرمایه‌گذاری (خرد و کلان) از راهبردها و ارتباط بین اهداف تعیین شده، آگاهی کافی داشته و در تدوین برنامه‌های عملیاتی آن مشارکت قطعی نماید. ۶. ضرورت ترسیم الگوی بومی منطبق با دانش نوین جهانی مبتنی بر اعداد، ارقام و جداول کمی، هماهنگی میان تکالیف دولتی با منابع در دسترس، شفافیت استراتژی و راهبردهای توسعه‌ای و زیرساختی.	چالش‌ها و مشکلات مطروحه
در نتیجه تشکیل کارگروه اول و دوم تخصصی شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی با موضوع بررسی پیش‌نویس آئین نامه اجرایی برنامه ملی صنعت طیور ایران به پیشنهاد بخش خصوصی جهت ارائه به هیئت دولت، اهم نظرات اعضای حاضر در جلسه کارگروه به شرح ذیل است: نماینده وزارت امور اقتصادی و دارایی خانم میر احسنی (معاونت سیاست گذاری): یکی از مشکلات در کشور این است که یک عده در بخش خصوصی و از میان مردم می گویند چرا دولت این کار را انجام نمی دهد و از آن طرف هم دولت می گوید چرا بخش خصوصی جهت رفع مشکلات کاری انجام نمی دهد . به عنوان کسی که از وزارت اقتصاد در این جلسه حضور دارم و بخشی از مردم و بخش خصوصی هستم می گویم، ما هم درگیر بخش خصوصی هستیم در مورد این موضوع واقعاً گام مثبتی برداشته شده است خود بخش خصوصی باید فعالانه وارد قضیه بشوند و ادامه بدهند. مسلماً هیچ وقت دولت با این آیین نامه مخالفت نمی کند، البته اصلاحاتی روی آن انجام می دهد. هیچ وقت دولت نمی‌خواهد صنعت طیور دارای مشکل باشد. در مورد خود آیین نامه یک سری دستگاه‌ها در کمیته ملی که در آیین نامه لحاظ شده حضور دارند ولی باید وزارت اقتصاد و دارایی هم حضور داشته باشد.	جمع بندی جلسه کارگروه تخصصی

نماینده وزارت جهاد کشاورزی

آقای صداقت فرد (سرپرست دفتر طیور): یک سوال کلی؛ به نظر شما وزارت جهاد کشاورزی تولید را با چه ابزاری انجام می دهد؟ ما بخش خصوصی را در تعاونی ها و انجمن ها داریم مثل اتحادیه میهن و از آن ها در انجام وظایف خود کمک میگیریم، اتفاقاً در برنامه هفتم توسعه که مورد تایید رئیس جمهور و وزیر وقت می باشد زیر ساخت و نرم افزار دیده شده است. اگر قرار است این آیین نامه تأیید شود، ابتدا بیايد در وزارت جهاد کشاورزی ضمن آنکه با اصل موضوع یعنی تدوین آیین نامه مشکلی نداریم. منظور بنده این است که آیین نامه تصویب شود و بخش خصوصی کار اجرا را به عهده بگیرد و ما نظارت. پس بهتر است در مورد این آیین نامه بیشتر در وزارت جهاد کشاورزی بررسی ها صورت بگیرد.

آقای نصیری (مشاور مدیر کل دفتر طیور): این پیش نویس آیین نامه را در دوره ای فرستادند که دوره گذار بوده، رئیس جمهور و مدیران در حال تغییر بودند، بررسی خاصی روی موضوع علیرغم مکاتبات صورت گرفته انجام نشده است و دلیل پاسخ ندادن وزارت خانه به فدراسیون، همین بوده است، ما این آیین نامه را دیدیم و آقای زحمتکش هم همان موقع نظرانی داشتند اما به دلایلی به اتاق ایران اعلام نکردند. ضمناً یک سند ملی صنعت طیور در بهمن ماه ۱۴۰۲ تدوین شد که ما از تشکل های مرتبط دعوت کردیم و نظرات دوستان را گرفتیم این را به دستگاه های بالا دستی هم اعلام کردیم و مورد تصویب قرار گرفت ای کاش فدراسیون طیور این سند را از ما می خواستند.

ملاحظه: هیچ یک از فعالین بخش خصوصی حاضر در جلسه از تصویب این سند خبر نداشتند و تا تاریخ جلسه کارگروه تخصصی در جایی منتشر نشد.

یک مقاومتی در بدنه صنعت مذکور نسبت به فدراسیون طیور ایران وجود دارد، لذا به نظر بنده، اگر فدراسیون می‌خواهد بازوی اجرایی ما باشد (درست است حقوقی و هویتی جز اتاق بازرگانی است) و با تشکل های مرتبط کار کند قطعاً قبل از آن باید یک وفاق و همگرایی با تشکل ها ایجاد کند، اگر این وفاق اتفاق نیافتد، اگر تصویب شود، در نهایت باید به مرحله اجرا برسد، در صورتی که بدنه صنعت همکاری نکند این آیین نامه اجرایی نمی شود. اگر ما در پاسخ به فدراسیون و اتاق ایران، متوقف شدیم چند تا از این تشکل ها پشت در وزارت خانه ایستادند که ما فدراسیون را قبول نداریم و عضو آن هم نمی خواهیم بشویم و همکاری هم نخواهیم کرد الان ۱۱- ۱۲ تشکل در صنعت طیور داریم که اعتراض نامه فرستادند، اگر این وفاق قبلاً ایجاد شده بود چنین اتفاقی پیش نمی آمد ما نماینده وزارت جهاد هستیم می‌خواهیم این موضوع به سرانجام برسد و نظر این تشکل ها را بگیریم اما باید بگویم از طرف دفتر طیور و وزارت خانه همراه هستیم زیرا هدفی که فدراسیون دنبال میکند هدف صحیحی می باشد اما ابزار این کار تشکل ها هستند و بهتر است همکاری با آنان صورت بگیرد.

	نماینده وزارت صنعت، معدن و تجارت سرکار خانم اسد زاده (دفتر صنایع غذا و دارو): ضمن سپاس بابت کار ارزشمندی که توسط بخش خصوصی انجام شده است و حتماً نتایج مثبتی هم خواهد داشت. بهتر است مشخص شود دقیقاً شمولیت این آیین نامه چه شرح وظایفی برای وزارت صمت عنوان می‌کند تا بتوانند معاونت مربوطه را در آن لحاظ کنند. آقای کرمی (مدیر کل دفتر طیور سازمان دامپزشکی): ایده کلی این موضوع به اعتقاد بنده درست است، بنابراین بجای تکرار یک تجربه که موفق نبوده است با کمک بخش خصوصی به این صنعت نظم بدهیم، تجارب کشور ها و دولت های دیگر هم نشان داده است که اگر بخواهیم برنامه ریزی را در اختیار تولید کننده بگذاریم به منطق نزدیک تر است. ما در کشوری هستیم که در بحث صنعت طیور یک سری معضلات ساختاری داریم و یک سری معضلات برنامه ریزی، اصلاح معضلات ساختاری مشروط به یک برنامه ریزی صحیح است، صنعت طیور در مقایسه با صنایع دیگر دامی خیلی برنامه ریزی شده تر است یعنی استعداد برنامه ریزی بیشتری دارد. در نحوه برنامه ریزی البته مشکل داریم؛ وقتی خود تولید کننده در تدوین برنامه مشارکت ندارد نمی‌توان توقع اجرای آن برنامه توسط تولید کننده را داشت.
مستندات	۱. مکاتبه شماره ۲۷/۸۰۴۹/ص مورخ ۱۴۰۳/۰۷/۱۸ با آقای ویس کرمی معاون امور تعاون وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی جهت دریافت لیست تشکل های مرتبط با طیور. ۲. مکاتبه شماره ۱۰/۱/۷۱۶۷/ص مورخ ۱۴۰۳/۰۷/۴ خطاب به وزیر جهاد کشاورزی بابت تشکیل جلسه با تشکل های مرتبط و ایجاد وفاق بین تشکل ها و فدراسیون طیور. ۳. پیش نویس آیین اجرایی نامه صنعت طیور.
پیشنهاد دبیرخانه	بنا بر اهمیت حفظ و توسعه این صنعت مهم در امنیت غذایی کشور و به منظور رفع مشکلات طرح شده، بر اساس این آئین نامه که در ۲ جلسه کارگروه تخصصی شورای گفتگو با حضور ذینفعان خصوصی و دولتی مرتبط مورد بررسی و اصلاح قرار گرفت، بنابر ظرفیت قانونی شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی^۳ جهت تصویب در دستور کار هیأت دولت قرار گیرد.

^۳ بند الف ماده ۱۱ قانون بهبود محیط کسب و کار - پیشنهاد اصلاح، حذف یا وضع مقررات اعم از آیین نامه، بخشنامه، دستورالعمل، شیوه نامه یا رویه اجرایی در جهت بهبود محیط کسب و کار در ایران به مسئولان مربوطه بر اساس گزارش تهیه شده از سوی دبیرخانه این شورا.